

2026
2027

Werkpleklab op de opleidingsschool

Informatiegids voor schoolopleiders
en instituutopleiders

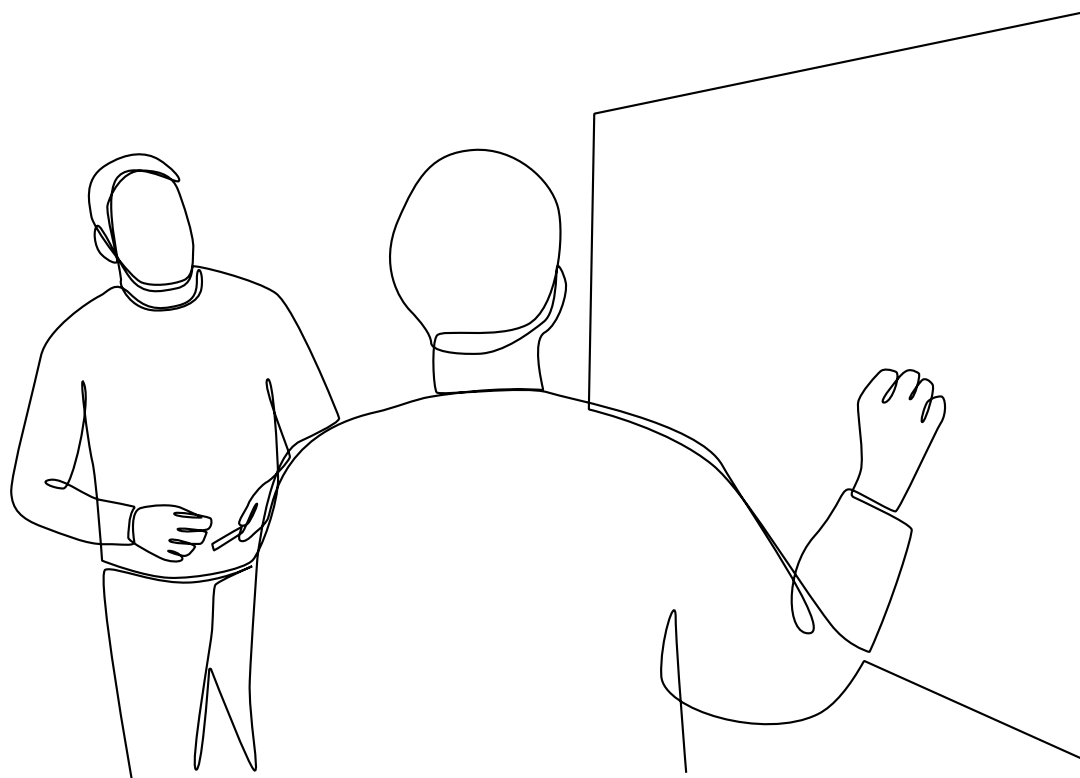

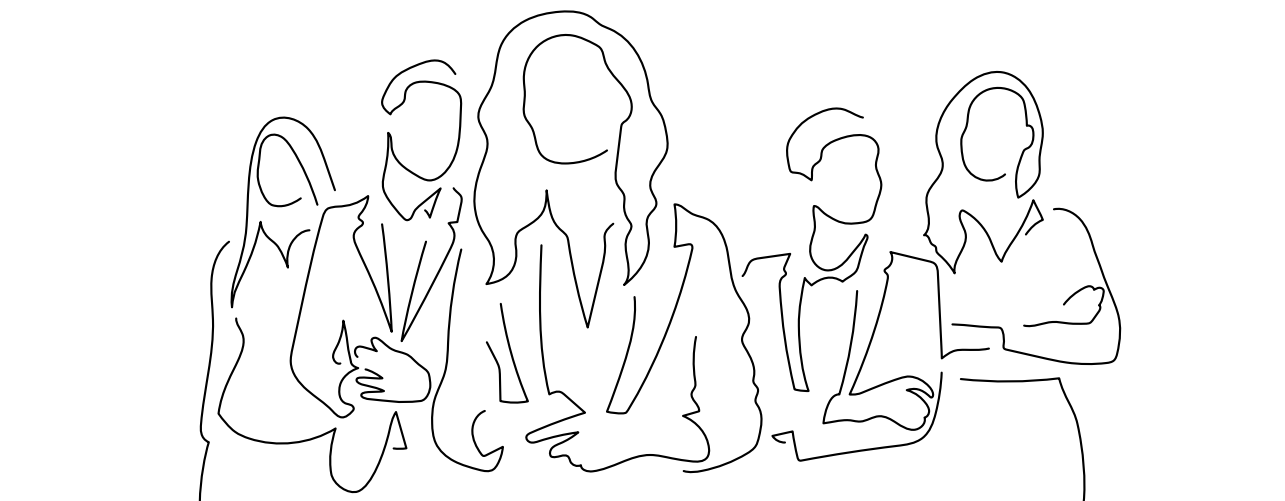
**SAMEN
OPLEIDEN**
NOORD-HOLLAND

INHOUD

Inleiding	3
Werkpleklab op de opleidingsschool: definitie en doelen	4
Werken vanuit de driehoek	5
Praktische afspraken werkpleklab	6

Kenmerkend voor Samen Opleiden is het werkpleklab (WPL) op de opleidingsschool. In het WPL komen theorie en praktijk én opleidingsschool en opleidingsinstituut samen. Aankomend leraren, schoolopleiders en instituutsopleiders leren met en van elkaar.

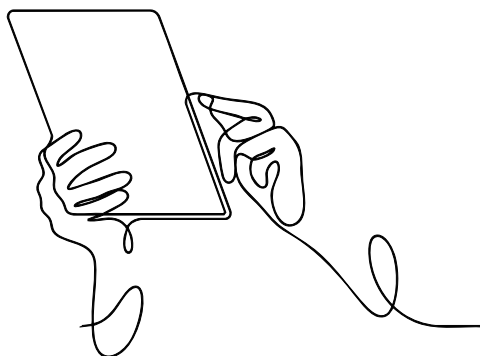
Het doel van deze informatiegids is om schoolopleiders, instituutsopleiders en aanstaande leraren het doel, de werkwijze en ieders rol binnen een WPL helder te maken.

Het eerste hoofdstuk gaat in op de definitie en de doelen van het WPL. Vervolgens wordt de werkwijze binnen de driehoek tussen de aankomend leraar, de opleidingsschool en het instituut beschreven.

Het WPL sluit aan op het onderwijsaanbod op Hogeschool IPABO en de opbrengsten van het WPL vloeien terug naar de lessen. Zo is het WPL een onmisbaar onderdeel van het curriculum.

Voor elk WPL staat in de TEAMS-omgeving alles klaar (handleiding, presentatie, activiteiten, opdrachten, theorie en werkbladen).

In het studiejaar 2025-2026 vond de eerste uitvoering van de WPL's plaats. Elk WPL is uitvoerig geëvalueerd. De uitkomsten van deze evaluaties zijn meegenomen om de vorm, inhoud en opbrengst van het WPL verder te ontwikkelen.

WERKPLEKLAB OP DE OPLEIDINGSSCHOOL: DEFINITIE EN DOELEN

Tijdens een werkpleklab staat het authentiek en geïntegreerd leren centraal. Aanstaaude leraren leren door het werken aan concrete opdrachten, in het verlengde van het onderwijsaanbod op Hogeschool IPABO. Dit werkt niet alleen motiverend voor de aanstaande leraren, maar bevordert ook de verbinding tussen theorie en praktijk. Per WPL wordt gebruik gemaakt van de contextrijke en betekenisvolle leeromgevingen die de diverse opleidingsscholen te bieden hebben.

Aanstaaude leraren op een opleidingsschool komen bij elkaar in het WPL. Zij zitten in verschillende jaarlagen en leren van en met elkaar.

De belangrijkste doelen van het werkpleklab zijn:

- leren (afhankelijk van de opleidingsfase) reflecteren en zinvolle leervragen stellen aan zichzelf en aan elkaar;
- leren van en met elkaar (sociaal leren/netwerklernen);
- het vergroten van kennis door:
 - een focus op het ontwikkelen van een onderzoekende houding, kritisch denken en het verbinden van theorie en praktijk;
 - het formuleren van leervragen om op grond daarvan gericht op zoek te gaan naar theoretische HBO-waardige bronnen;
- verbeteren van het (beredeneerd) handelen in de klas en daarmee het verbeteren van leerlingresultaten;
- gefaseerd, steeds meer de regie geven over het eigen leerproces;
- aansluiten op de context van de opleidingsschool;
- koppelen van betekenisvolle praktijkervaringen aan eigen reflectie en ontwikkeling (realistisch opleiden).

WERKEN VANUIT DE DRIEHOEK

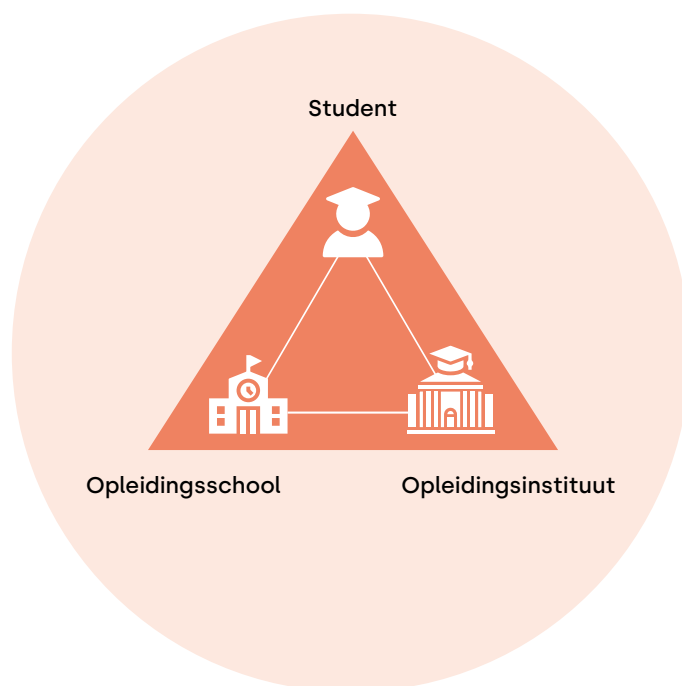

De driehoek vormt de basis van Samen Opleiden: de praktijk van de opleidingsschool, de aanstaande leraar en het opleidingsinstituut.

De praktijk van de opleidingsschool is de directe omgeving waarin de aanstaande leraar werkzaam is. Het betreft de klas, het team, de school en de omgeving van de school.

Hogeschool IPABO biedt vakken, vakdidactiek en theorie over leren en lesgeven. Deze theorie krijgt een vervolg op de opleidingsschool, waar de koppeling met de praktijk gemaakt wordt.

Tijdens een WPL wordt gewerkt vanuit een centraal thema. Per studiejaar worden de thema's vastgesteld. De thema's kunnen verschillen per leerjaar of per fase. Zo is de praktijk een logisch vervolg op de inhoud van het lesaanbod en kunnen de opbrengsten uit het WPL weer hun plek vinden binnen het onderwijsaanbod.

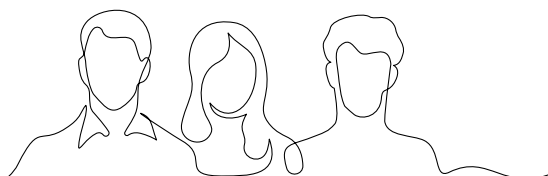
Planning Werkplablab

Van 8.45
tot 13.45
uur

Werkplek	Voor wie?	Datum	Inhoud
WPL 1	Jaar 2, 3, 4 JK	Donderdag 24 september 2026	Speelleeromgeving
	Jaar 1, 3, 4 OK	Donderdag 22 oktober 2026	1: Kindgesprekken en communicatie 3/4: Zorg rondom leerlingen
WPL 2	Jaar 1, 2, 3, 4	Dinsdag 1 december 2026	Onderwijs ontwerpen
WPL oriëntatiestage	Jaar 2	Dinsdag 26 januari 2027*	Oriëntatiestage
WPL 3	Jaar 1 en 2	Donderdag 18 februari 2027	Differentiatie
WPL 4	Jaar 1	Dinsdag 23 maart 2027	Klassenmanagement
WPL 5	Jaar 1 en 2	Donderdag 10 juni 2027	Onderwijs in samenhang

* Vindt plaats op Hogeschool IPABO

PRAKTISCHE AFSPRAKEN WERKPLEKLAB

Het WPL moet qua opzet herkenbaar zijn voor de aanstaande leraar. Het is een inhoudelijke bijeenkomst onder leiding van professionele lerarenopleiders en er moet een duidelijke opbrengst zijn.

Het is van belang de bijeenkomst goed voor te bereiden en rekening te houden met onderstaande voorwaarden:

- Een WPL vindt plaats in de stageweek. We noemen de dag echter geen stagedag, maar een WPL-dag. Aanstaande leraren 'missen' zo geen dag in de groep, want deze dag is specifiek gereserveerd voor het WPL. Alle aanstaande leraren zijn zo beschikbaar voor deelname aan het WPL.
- Voor het WPL kunnen aanstaande leraren van verschillende opleidingsscholen worden geclusterd. Waar mogelijk en/of wenselijk kunnen ook studenten van verschillende besturen worden samengevoegd voor het WPL. Dit hangt af van het aantal deelnemers en de regionale spreiding.
- Het WPL is een bijeenkomst van vijf uur, van 8.45 tot 13.45 uur.
- Het WPL vindt plaats onder schooltijd, om zo de context van de opleidingsschool optimaal te benutten.
- De school waar het WPL plaatsvindt, heeft faciliteiten om rond de 25 á 30 personen te ontvangen, zowel qua lokaal als overige voorzieningen (koffie/thee).
- Het WPL wordt voorbereid en geleid door de tandem (schoolopleider en instituutopleider).
- Het programma en de inhoud van het WPL zijn ter voorbereiding vooraf beschikbaar voor de tandem, de aanstaande leraren en eventueel andere betrokkenen.
- De instituutopleider is uitgeroosterd om het WPL mede te verzorgen.
- Het WPL kan verrijkt worden met een expert uit het werkveld of de opleiding, afhankelijk van het onderwerp van het WPL.
- Ieder WPL kent een open-deuren-opdracht, waarbij aanstaande leraren verschillende groepen bezoeken om daar te observeren. De schoolopleider stemt dit af met het schoolteam.
- Er wordt gezorgd voor een opbrengst voor aanstaande leraren uit alle aanwezige jaarlagen. In de WPL's wordt gedifferentieerd zodat ook de ouderejaars voldoende worden uitgedaagd. Het is mogelijk om na een gezamenlijke start gedifferentieerd met een bepaald thema aan de slag te gaan.
- De aanwezigheid van de aanstaande leraren wordt bijgehouden. Er is per WPL een vervangende opdracht beschikbaar, die bij afwezigheid gemaakt moet worden.
- Een WPL kent de volgende opbouw:
 - welkom en kennismaking
 - openingsactiviteit
 - theoretisch kader
 - werkvorm
 - pauze
 - open-deuren-opdracht
 - terugkoppeling open-deuren-opdracht
 - pauze
 - theorie – vervolg
 - verwerking richting leeruitkomst(en)
- Gesprekken over planning, praktische zaken en intervisie maken géén onderdeel uit van het WPL. Als het qua tijd handig is om dergelijke gesprekken op dezelfde dag als het WPL te plannen, is daar na 13.45 uur ruimte voor.
- Ieder WPL wordt geëvalueerd. De betrokkenen worden geïnformeerd over de uitkomsten.

SAMEN
OPLEIDEN
NOORD-HOLLAND